

»Direktorica Doma upokojencev Kranj želi varčevati na plečih najslabše plačanih «

Obrazložitev:

V Domu upokojencev Kranj (DUK) se zaposleni ob svojih terjatvah zoper dom srečujejo z nerazumnim in odločnim odporom direktorice, Zvonke Hočevnar, ki je izrazito nenaklonjena njihovim zahtevam. Stvari so se začele zapletati dobri dve leti nazaj, ko so zaposleni v DUK in člani ZSSS začeli opozarjati, da se potni stroški nekaterim zaposlenim izplačujejo nezakonito, in da so nekateri delavci, zaradi tega prikrajšani.

Nezakonito stanje izvira iz dogovora, ki je bil sklenjen nekaj let pred uveljavitvijo ZUJF-a, ki je določal, da se vsem delavcem potni stroški obračunavajo na podlagi kilometrine. Ta dogovor je postal z uvedbo ZUJF-a nezakonit. Kljub temu ga je direktorica še vedno upoštevala, čeprav tak dogovor ni bil le nezakonit, ampak je tudi znatno oškodoval določene delavce, ki bi sicer morali dobiti potne stroške povrnjene na podlagi javnega prevoza.

Ko je Nataša Malnar, predsednica sindikata zdravstva in socialnega skrbstva (ki spada pod Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije) v DUK, spomladi 2015 pozvala direktorico Zvonko Hočevnar, da se terjatve delavcev za nazaj uredijo (od maja 2015, po pozivu ZSSS je direktorica začela potne stroške obračunavati po zakonu), je naletela na oster odpor in nenaklonjenost temu, da bi se na podlagi dogovora terjatve delavcem za nazaj poplačale.

Direktorica je celo zagrozila, da v kolikor bodo tisti delavci, ki so dobili premalo plačane potne stroške, vztrajali na svojih legitimnih terjatvah, bo ona terjala in celo tožila tiste njene zaposlene, ki so v obdobju od spomladi 2012 do spomladi 2015 dobili plačano več, kot jim je pripadalo po zakonu (in obratno - če delavci ne bi terjali od doma svojih terjatev, ona ne bi terjala nazaj od tistih, ki so dobili preveč). Njen argument je bil, da tako od nje zahteva zakon

. Kar pa ne drži, kar je potrdila tudi generalna direktorica na MDDSZ Tanja Amon, ki je povedala, da argument direktorice, (ki pravi, da v kolikor delavci, ki so bili premalo plačani iz naslova potnih stroškov, mora ona terjati nazaj tiste, ki so dobili preveč izplačanih potnih stroškov) ne drži in da če se direktorica že sklicuje kaj od nje zahteva zakon, bi ona morala v vsakem primeru terjati nazaj denar od preplačanih potnih stroškov (torej ne samo v primeru nasprotnih zahtevkov).

Nataša Malnar je kljub temu nekorektnemu odzivu direktorice vztrajala pri tem, da se mora že tako sramotno nizko plačanim zaposlenim v DUK (med njimi so tudi najslabše plačani iz sektorja J, za katere še minister Koprivnikar priznava, da je res skrajni čas, da se jim dvigne plače) plačati njihove terjatve iz naslova potnih stroškov, ter da ni prav, da se ob tem grozi s povračilnim ukrepom terjanja njihovih sodelavcev. Nataša Malnar je bila na tej poti vztrajna in konstruktivna in kar dve leti poskušala na miren način doseči da se pride do rešitve ugodne za delavce. Na tej trnovi poti je doživljala hude pritiske in prikrite povračilne ukrepe s strani direktorice.

Med drugim je bila Nataša Malnar, kljub temu, da velja za odlično delavko, prvič v dolgih letih dela na delovnem mestu negovalke, ocenjena z oceno 3. Dodatno je bila kljub ustrezni izobrazbi (dipl. sestra)

kar 8x! zavrnjena na razpisih za to delovno mesto v domu. Sodu pa je izbilo dno zadnje dogajanje okoli zahtev ZSSS, da se delavcem, kot to določa sodna praksa, za višek ur, ki ostane po referenčnem obdobju 6 mesecev, izplača dodatek za nadurno delo.

Ker direktorica ni mogla oporekati legitimnosti te zahteve, se je poslužila drugega povračilnega ukrepa. Sporočila je, da v kolikor bodo delavci vztrajali pri izplačilu dodatka za nadurno delo, bo ona vse ure izplačala in ne bo dopustila koriščenja teh ur, kot je bila sicer to praksa za tiste, ki so to želeli. S tem je hotela obrniti zaposlene v DUK, že tako preobremenjene od težkega dela (gre se za delavce, ki oskrbujejo tudi dementne in tudi najbolj nepokretne stanovalce DUK) proti Nataši Malnar. Na srečo se velika večina njenih članov ni obrnila proti njej (od okoli 60 članov so le 4 izstopili).

Po dveh letih pozivov, da se stvari končno premaknejo in po tem, ko je direktorica prelomila svojo obljubo, da se bodo terjatve delavcem začele poravnovati s koncem leta 2016, sindikatu ZSSS ni preostalo drugega, kot pa da zaščito terjatev svojih članov vložijo tožbe (zastaranje njihovih zahtevkov se je pričelo s koncem maja 2017). In direktorica je uresničila svojo grožnjo in proti dvema zaposlenima vložila svojo tožbo.

Kot še zadnji poskus, da se stvari uredijo brez sodišča in medijev, je ZSSS pozval Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da intervenira. Generalna direktorica, Tanja Amon, in sekretar, Tomaž Čebulj, sta res sklicala sestanek s sindikalno in delodajalsko stranjo. Potrebno pa je poudariti, da so pred skupnim sestankom predstavniki ministrstva imeli še poseben sestanek samo z delodajalsko stranjo, s čimer se ne moremo znebiti občutka, da je ministrstvo, čeprav bi moralo biti nevtralnno, bolj naklonjeno delodajalski strani.

Delno se je pokazalo to tudi na sestanku, ko je sicer ga. Amon jasno povedala, da je krivda izključno na strani direktorice za problematiko v zvezi s potnimi stroški. Po drugi strani pa je ga Amon potrdila način obračunavanja potnih stroškov s strani direktorice. Ta je uporabila razlago, ki je skrajno nenaklonjena delavcem. In sicer da mora delavec hoditi tudi do 2 km od svojega doma do najcenejšega javnega prevoza, ter da mora delavec izstopiti na postaji, ki je do 2 km oddaljena od delovnega mesta. Pa čeprav ni nikjer pravne podlage za takšno razlago, saj pravna ureditev govori le o tem, da delavcu v kolikor je možno, pripada javni prevoz od kraja prebivališča do delovnega mesta (nikjer ni niti omenjeno, da mora iti za najcenejši javni prevoz).

Kako lahko predstavniki ministrstva za delo in socialne zadeve, ki ga vodi SD (social demokrati), ki ene izmed svojih glavnih vrednost razglašajo dobrobit delavca in propagirajo socialno državo, zagovarjajo, da mora delavka, ki ima sicer avtobusno postajo pred hišo, hoditi kar okoli 700 metrov v drugi kraj, da pride do cenejšega javnega prevoza, predstavnikom ZSSS ni jasno. Še posebej če upoštevamo, da gre v tem primeru za ene izmed najslabše plačanih delavcev (ki jih ima večina plačo bližje minimalni kot povprečni), za katere prevladuje splošno mnenje, da se jim mora sramotno nizke plače dvigniti. Še posebej ker smo že dodobra zajadrili v obdobje konjunktore. Na sprevrženo logiko takšnega obračunavanja potnih stroškov je še posebej dobro opozoril odvetnik Mirko Bandelj v odgovoru na tožbo direktorice.

Tako Ministrstvo ni storilo praktično nič, da se alarmantno stanje v DUK uredi v korist delavcem. Tudi po tem sestanku direktorica ni pokazala veliko več posluha za zahteve delavcev. Zato sindikatu ZSSS ni preostalo drugega, kot pa da o tem nevzdržnem postopanju direktorice Zvonke Hočevnar in Ministrstva za delo obvesti javnost. Že dalj časa Slovenija beleži gospodarsko rast, in skrajni čas je, da

se že neha stiskati in privijati najslabše plačane ter se jim končno pride nasproti. Dovolj je tudi neenakega obravnavanja tistih na vrhu in na dnu. Saj v preteklosti tisti za tiste na višjih pozicijah, za katere se je ugotovilo, da so prejeli nepravilne prihodke, so te morali vrniti le za maksimalno 1 leto (direktorica pa terja zaposlene za 5 let nazaj).

Sindikata zagovarja tolmačenje zakonodaje v korist delavcem. In temu tolmačenju je prišlo nasproti tudi sodišče v nedavni sodbi v zvezi s 3.a členom, v kateri pravi, da delavcu ni potrebno vračati preplačil, v kolikor sam ni zavajal delodajalca, da jih je prejel (in v DUK delavci niso zavajali direktorice). Na to pravno argumentacijo se sklicuje tudi ZSSS. Sledilo pa ji je tudi ministrstvo za finance.

Na koncu poudarjamo še to, da je takšno postopanje direktorice Zvonke Hočevar še posebej zavržno, ker je Zvonka Hočevar funkcionarka stranke DESUS (in sicer občinska svetnica v občini Medvode), ki se sicer ponaša s svojo socialno noto in skrbjo za upokojene, torej tudi za stanovalce v DUK. Ni potrebno posebej poudarjati, da s takšnimi potezami in pritiski direktorice trpi delovno okolje in zadovoljstvo zaposlenih. Kar sigurno občutijo tudi oskrbovanci v DUK na svojem počutju in tudi zdravju.

Da nekaj ni v redu DUK kaže tudi to, da je direktorica, funkcionarka DESUSa v DUK zaposlila brata Karla Erjavca (predsednika DESUSa). Mogoče pa zaradi strankarske zaščite Svet doma in Ministrstvo za delo nista odreagirala tako kot bi morala. Direktorico ob tem tudi pozivamo, da razkrije koliko stroškov je naložila DUK-u za pravno pomoč v zvezi s problematiko potnih stroškov in obračun potnih stroškov po njenem kriteriju. Bojimo se, da so ti stroški že presegli 8.000€ kolikor jih sicer direktorica terja od delavcev. Toliko o zasledovanju finančne dobrobiti DUK. Ter kako smo prišli do sprevržene situacije, ko se davkoplačevalski denar uporablja za proti-delavsko delovanje.